

Avrapportering översyn SGM till Sambruks årsmöte 2019

Bakgrund

Sambruks årsmöte 2018 antog en motion gällande översyn av Sambruk Gemensamt Material (SGM). På styrelsens uppdrag har frågeställningen utretts av professor Björn Lundell vid Högskolan i Skövde och Göran Westerlund, styrelseledamot. Utredningen, som omfattar 17 sidor, och dess rekommendationer presenterades på Sambruks styrelsemöte den 29:e mars 2019.

Inledning

Avsikten med översynen är att aktualisera och uppdatera SGM utifrån de senaste årens utveckling och med perspektivet att skapa mesta möjliga medlemsnytta. Tanken är att kommande uppdatering påverkar ej beslutade projekt utan ska vara framtidsytande. SGM, som är en uppsättning regler och avtalsmallar, är vägledande för projekt där programvara utvecklas och förvaltas i Sambruk.

Utredningen och dess rekommendationer

- Kommuner vinner på samarbete kring digitaliseringen. Medlemskapet i Sambruk handlar om att dela idéer, erfarenheter, kompetens, lösningar och drift för att omvandla verksamhetsbehov till konkret nytta med hjälp av digitalisering och digital transformation.
- Öppen standard är en nyckel till att lyckas med digitaliseringen i landets kommuner. Effektivt informationsutbyte inom och mellan organisationer som är verksamma i offentlig och privat sektor förutsätter öppna standarder. Viktiga principer för en öppen standard är att standarden utvecklas och förvaltas i en öppen beslutsprocess, dess specifikation är publicerad och att den kan implementeras i programvara utan restriktioner. Med öppen standard avser Sambruk en standard som uppfyller kriterierna i den definition som presenteras i det Europeiska Interoperabilitetsramverket version 1.0 (EIF 1.0), vilket är samma definition som E-delegationen refererar till (SOU 2009:86) och som används i Kammarkollegiet ramavtal, se vidare Kammarkollegiets vägledning för öppna IT-standarder.
- Öppen programvara är en framgångsfaktor i utvecklingen av gemensamma digitaliseringslösningar. Öppen programvara överensstämmer med Sambruks vilja att undvika inlåsning till enskilda leverantörer. Öppen programvara behöver för att vara framgångsrik förvaltas över tid. Ett medlemskap i Sambruk ger kommunerna tillgång till föreningens förvaltningsorganisation som innebär att ansvar och utveckling kan delas. Lösningar som enskilda kommuner har tagit fram med öppen programvara kan fortsätta att förvaltas och utvecklas tillsammans i Sambruk. Då Sambruk tar initiativ för att vidareutveckla redan etablerad öppen programvara är det viktigt att engagera sig med öppna samverkansprojekt som har ett gott samverkansklimat och som bedöms livskraftiga.
- Kunskap i frågor om öppen standard och öppen programvara är viktiga. Kompetensnätverk kan vara en metod för att öka kunskapen i dessa frågor i medlemskommunerna.
- Utveckling/anskaffning/upphandling av öppen programvara bör göras med en licensform som säkerställer att Sambruk kan återanvända och dela andras utveckling samt att andra har starka incitament för att dela med Sambruk. Utifrån dessa kriterier bör den för Sambruk lämpligaste licensformen vara licenser ur GPL-familjen (primärt AGPL eller GPL) ,som också är vanliga licenser för framgångsrik öppen programvara. Om särskilda skäl föreligger, exempelvis då Sambruk tar initiativ till vidareutveckling av en redan etablerad öppen programvara som tillhandahålls under annan öppen programvarulicensen eller om det finns andra särskilda skäl, kan styrelsen välja annan licens för öppen programvara. När det gäller dokumentation och andra digitala handlingar som tas

fram kring öppen programvara föredrar Sambruk licensformen Creative Commons "CC-BY-SA 4.0" som stimulerar återanvändning och fortsatt öppenhet.

Förslag till beslut om SGM

Utredningens och dess rekommendationer utgör grund för ett fortsatt arbete i styrelsen med frågan om Sambruk Gemensamt Material (SGM).